

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House", reprezentată de avocatul Corceac Sorin,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House" împotriva Primarului comunei Grătiești cu privire la anularea refuzului și obligarea emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare,

împotriva deciziei din 4 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-18/24)

NR. PIGD 2-19088632-01-3ra-04012024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: M. Gandrabur,
Instanța de apel : V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

27 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House", reprezentată de avocatul Corceac Sorin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 aprilie 2019, SRL "Rafael House" a depus în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului com. Grătiești privind contestarea refuzului și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. În motivare, a menționat că este proprietarul terenului cu nr. cadastral XXX situat în mun. Chișinău, com. Grătiești, str. Prieteniei, XXX. La 17 ianuarie 2019, a depus cerere către Primarul com. Grătiești prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea casei de locuit multifamiliale pe terenul cu nr. cadastral XXX, regimul de înălțime S+P+4E+M, fiind anexate actele prevăzute de lege.

3. Prin răspunsul nr. 65/19 din 6 februarie 2019, s-a refuzat în eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare solicitat.

4. La 7 martie 2019, a depus cerere prealabilă prin care și-a exprimat dezacordul cu poziția pârâtului și a insistat în eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare.

5. Reclamantul consideră că, refuzurile pârâtului sunt neîntemeiate și abuzive, deoarece contravin prevederilor art.2 din Legea nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, specificând că, la cerere au fost anexate toate actele prevăzute de art.3 alin. (1) din Legea enunțată, precum și cele solicitate suplimentar de către pârât.

6. Poziția exprimată prin răspunsurile oferite pe marginea cererilor de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare este neîntemeiată or, imobilul în litigiu se află în subzona L2-4, iar faptul că autoritatea publică locală nu dispune de Planul Urbanistic General nu poate fi imputată reclamantului.

7. Reclamantul a susținut că, regimul de înălțime al casei multifamiliale cât și amenajarea parcărilor, terenului de joacă urmează a fi concretizate prin actele de proiectare, în certificatul de urbanism solicitat emitentul având posibilitatea să notifice solicitantul cu condiția respectării cerințelor și normativelor de proiectare și construcții în vigoare.

8. Cât privește argumentele ce vizează rețeaua de transport al gazelor naturale, reliefează că, certificatul de urbanism poate fi eliberat cu mențiunea/obligarea reclamantului să obțină acordul SRL ”Chișinău-Gaz” pentru modificarea traseului rețelei de gaz și actelor necesare în acest sens or, la momentul depunerii cererii de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare, solicitantul nu este obligat și nici nu are posibilitatea să prezinte acte care urmează să fie în corelație cu proiectul, proiect care la momentul încă nu este finalizat și confirmat.

9. Precizează că, legea prevede o singură circumstanță de refuz/suspendare a eliberării certificatului de urbanism – neprezentarea actelor prevăzute de lege, circumstanță ce nu poate fi invocată solicitantului reclamant, or, emitentul nu a constatat lipsa unui act prevăzut de lege și nici nu a fost suspendată examinarea termenului de eliberare a actului, astfel pârâtul fiind obligat să emită actul solicitat de reclamant.

10. Reclamantul a solicitat anularea refuzurilor emise de pârâtul Primarul com. Grătiești nr.65/19 din 6 februarie 2019 și nr.184/19 din 29 martie 2019, obligarea pârâtului de a emite certificatul de urbanism pentru proiectarea casei de locuit multifamiliale pe terenul cu nr. cadastral XXX, cu regimul de înălțime S+P+4E+M și compensarea cheltuielilor de judecată.

11. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 17 iunie 2019, s-a respins ca neîntemeiată cererea Primarului com. Grătiești privind excepția de tardivitate a acțiunii, examinată sub aspectul admisibilității.

12. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 2 iulie 2019, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de SRL ”Rafael House” împotriva Primarului com. Grătiești privind anularea refuzului și obligarea emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare.

13. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 8 iulie 2019, în interiorul termenului stabilit expres la art.232 alin.(1) Cod administrativ, avocatul Frecăuțan Marina, acționând în interesele apelantei SRL ”Rafael House” a declarat apel, iar la 4 octombrie 2019 a depus apel motivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

14. Prin decizia din 4 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Rafael House” împotriva hotărârii din 2 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

15. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, între parametrii conținuți în Planul Urbanistic de Detaliu elaborat la cererea beneficiarului Mamaischi Nicolae și schița de proiect anexată la cererea SRL ”Rafael House” de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare, sunt discrepante, aspecte ce generează incertitudine în privința obiectivului ce urmează a fi proiectat și edificat pe terenul cu nr. cadastral XXX.

16. Instanța de apel a notat că, amplasarea blocului locativ cu regimul de înălțime solicitat de către reclamanta - D+P+4E+M pe terenul cu nr. cadastral XXX din mun. Chișinău, com. Grătiești, str. Prieteniei, XXX, a fost

condiționată de respectarea cerințelor și normativelor de proiectare și construcție în vigoare, și astfel, s-a stabilit cu certitudine că, schița de proiect prezentată pentru examinare și parametrii construcției planificate pentru proiectare și construire, în raport cu procentul de ocupare a terenului nu asigură îndeplinirea prescripțiilor obligatorii prevăzute de СНП 2.07.01-89 Urbanism. Proiectarea și Construirea de așezări urbane și rurale.

17. Instanța a conchis că, pe terenul în litigiu este poziționat gazoductul de presiune mică, iar pe toată lungimea terenului în cauză este amplasat gazoductul de presiune medie, iar prin edificarea unui imobil cu regimul de înălțime solicitat de către reclamant ar fi încălcate prevederile exprese și imperative statuate în Legea nr.108 din 27.05.2016 privind gazele naturale, Hotărârea Guvernului nr.552 din 12.07.2017 pentru aprobarea cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, Normele tehnice ale rețelelor de transport al gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 375 din 13.05.2010.

18. În circumstanțele date, instanța a reținut, temeinicia răspunsurilor autorității locale pârâte și corespunzător, netemeinicia pretențiilor reclamantei privind anularea acestora și obligarea pârâtului Primarul com. Grătiești de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare a casei de locuit cu regim de înălțime S+P+4E+M.

19. La 2 noiembrie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House", reprezentată de avocatul Corceac Sorin a depus recurs împotriva deciziei din 4 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

20. Prin cererea de recurs suplimentară depusă la 29 ianuarie 2024 recurentul a susținut că, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate. A notat că, argumentul referitor la faptul că în contextul prescripțiilor/exigențelor indicate expres în avizul eliberat de Agenția de Mediu, acordul populației limitrofe este obligatoriu, deoarece efectuarea lucrărilor de construcție ar putea avea impact asupra mediului înconjurător, în particular asupra drepturilor proprietarilor terenurilor învecinate, este vădit contrar Legii.

21. Instanța de apel a confundat legislația în domeniul protecției mediului înconjurător cu legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

22. Argumentele indicate se confirmă și prin aceea că norma nominalizată a fost abrogată prin Legea nr. 3 din 06 februarie 2020, în vigoare 21 februarie 2020, respectiv nu exista la data pronunțării deciziei instanței de apel, astfel încât nu mai putea fi aplicat la data emiterii deciziei contestate

23. Recurentul a susținut că, certificatul de urbanism pentru proiectare nu oferă dreptul la efectuarea lucrărilor de construcție, ci doar stabilește condițiile pentru proiectare și doar după respectarea acestor condiții de către

beneficiar poate fi eliberată autorizația de construire, astfel încât argumentele invocate de autoritatea publică intimată, nu constituie temei de respingere a solicitării recurente. Respectiv, consideră constatările instanței de fond și a instanței de apel eronate, reieșind din prevederile legale și circumstanțele de fapt ale cauzei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

37. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

38. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

39. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 27 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.90).

41. Cererea de recurs nemotivată a fost depusă la data de 2 noiembrie 2023, iar recursul motivat la 29 ianuarie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

42. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

43. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

44. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

45. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House", reprezentată de avocatul Corceac Sorin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată "Rafael House", reprezentată de avocatul Corceac Sorin, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la

soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

48. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

49. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

50. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

51. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

52. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire

la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

53. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Rafael House”, reprezentată de avocatul Corceac Sorin.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc